ВІСТИ З УКРАЇНИ І ДРУГИХ КРАЇВ ЕВРОПИ.

НА ВОЛИНІ.

Польська парцеляція української землі.

Наказом начального комісара земель Волині і подільського фронту з 24. січня с. р. начальником подільського округу з осідком у Камянці призначено Бол. Крачкевича. Обнявши 15. лютого урядоване видав Крачкевич відозву до населеня округу, в склад якого, як каже відозва, входять повіти бувшої подільської губернії, заняті польськими військами. В сій відозві, по заповіди безоглядного удержаня "ладу і спокою" і боротьби з усіми елементами, які "стануть на перешкоді в виконаню державно-творчих намірів начальної команди польських військ", читаємо між иншим таке:

"Здійснене польською властю поверненя права приватної власности на землі і ліси, покладає на усе населене безоглядний обовязок пошани сьосього закону", а далі:: "Бажане заспокоєня потреб безземельної і малоземельної людности сдійснить ся шляхом облегченя правильної парцеляції".

НА ВОЛИНІ.

Карна експедиція, зорґанізована в звязку з большевицькими виступами місцевих селян, розстріляла недавно в с. Мульчицях, Більськоволоської волости, селянку Тетяну Чіпкайло, матір відомого большевика Михайла Чіпкайла та большевика Грицька Мороза. Таж таки експедиція спалила забудоване й реквірувала майно большевиків комуністів Пилипа Мороза й Нестора Климюка, мешканців тогож самого села Мульчиць, які сховали ся. В Бережницькій волости експедиція арештувала 20 людий, які не мали означеного занятя й підозрівали ся в аґітації й пропаґанді большевизму. Ліквідація большевицького руху, як видно се з донесеня повітового старости, наближаєть ся до кінця.

Подібний настрій помітно й серед селянства ковельського повіту. Ковельський повітовий староста в своїм донесеню волинському воєводі оповіщає про часті випадки, коли селяни самовільно усували від урядованя осіб затверджених властями. Явища ті, як доносить повітовий староста, стоять в звязку з чутками про появу большевицьких банд у Пинському повіті й большевицькі розрухи в Кобринському.

З ріжних сторін краю надходять дуже невтішні вістки про поширене голоду, особливо серед населеня зруйнованих околиць над Стоходом.

Не краще стоїть справа з проживленем в Ковельському повіті. Тут відчуваєть ся цілковита недостача харчових продуктів.

(Із старокраєвих газет.)

Зїзд незалежників.

"Шлях" з 10. марта доносить:

Всеукраїнський зїзд незалежників, назначений на 9 січня, наслідком того, що не прибули делеґати з Полтавщини і Кріворіжа, відбув ся щойно 15. січня с. р.

Кольонізація Волині.

Ґазета для польських селян оголошує таке: Парцеляція В ковельськім повіті 100 парцель по 30 моргів, в тім 10 ріллі, 10 пасовиск, 40 луки. Зелізничка в місці. Ціна коло 800 марок за морґ.

Американська обув для большевиків.

Російський уряд закупив в Америці 135.000 пар чоботів і черевиків. ("Вперед".)

Торговельні зносини з Росією.

Після донесень з Ревалю (Естонія) антанта вже навязала торговельні зносини з Росією. До Ревалю прийшли чотири транспорти (кораблі) з мануфактурою, машинами і хемічними виробами. Совітське правительство має до розпорядимости 108 міліонів пудів збіжа, 30 міліонів пудів сіна, 23 міліонів пудів бараболь і около 100 міліонів пудів сушеної ярини.

("Укр. Прапор".)

Союз італійських кооператив з соціялістами.

На кооперативному конґресі, який відбув ся недавно в Римі, принято постанову, в якій поручаєть ся управі кооператив заключити союз з ґенеральною конфедерацією праці (професіональною робітничою орґанізацією) і зі зєдиненою соціялістичною партією.

Злука італійської соціялістичної партії, професіональних союзів і кооператив, є важною подією в розвитку визвольної клясової боротьби пролетаріяту. Італія іде по тій дорозі, що її перейшла совітська Росія і на яку вступила Франція створенем Економічного Союза праці.

Італійський кооперативний союз заснований в 1886 р.; до нього належать: споживчі продукційні і рільничі кооперативи; союз числив в 1919 році 7429 стоваришень і звиш міліона членів. Закладового капіталу має понад 130 міліонів, а річний оборот виносив більш чим 700 міліонів.

Фільософічне товариство в Петрограді.

ТАГАНРОҐ, (Радіо з Москви). — В Петрограді орґанізуєть ся свобідне товариство фільософів, яке взяло собі за ціль виучувати фільософічні питаня в звязи з соціялізмом.

На чолі товариства стоїть Ал. Блок.

Товариство отримує субсидію від комісаріяту народної освіти.

Румунські соціялісти і мир з совітською Росією.

Соціялістична партія Румунії видала перед пару тижнями з приводу мирових пропозицій совітської Росії маніфест, в якому виступаючи за загальним миром з натиском підносить, що неправдою є цьковане военної партії про ворожі наміри совітської Росії супроти Румунії.

Мирова пропозиція вказує ясно, а ще більше іскрові телеґрами з Москви, що совітський уряд виразно заявляє, що неправдою є, немовби вони силою оружя хотіли здійснити свої пляни. І тому неправдивими є вісти, що совітська Росія готовить ся до весняної офензиви на Румунію і Польщу та що тому, щоби се перевести, ввели 12 годинний час праці.

Маніфест підносячи змаганя сучасного соціялізму кінчить ся сими словами:

Тепер оліґархія мусить вести сю політику, якої ми придержуємо ся. Вона нині змушена зійти зі своїх вузко еґоістичних клясових інтересів, щоби запевнити мир, який дає її російський пролетаріят. Російському пролетаріятови, який несе нам визвольні та спасаючі слова мира, пересилаємо наш братній привіт. Кличемо до нашої оліґархії ще раз: Ми хочемо мира, мира і ще раз мира!

Німецькі независимі соціялісти в обороні мадярських товаришів.

Німецькі независимі соціялісти проголосили горячий поклик до німецьких товаришів, щоби вони прийшли з помічю своїм товаришам на Мадярщині. Відозва взиває до великих протестуючих віч проти білого терору на Мадярщині та до грошевих збірок на поміч родинам помордованих і увязнених товаришів на Мадярщині.

Чеські соціялісти і Росія.

Чеська соціяльна демократія одноголосно ухвалила жадати від свойого правительства негайного заключеня мира з Росією і признане совітського правительства; висланя до Росії всіх кваліфікованих сил, без яких можна обійти ся в краю, а також технічних сил; навязаня зносин своєї партії з російськими комуністами і висланя в тій цїли окремої комісії до Росії; в кінци навязаня безпосередних торговельних зносин Чехії з совітською Росією.

Міжнародна соціялістична акція проти нового антантського союза.

Як доносять з Лондону, анґлійська партія пильно займаєть ся тепер предложенем бельґійських соціялістів, які взивають анґлійських і французьких товаришів на конференцію, на якій широко має бути обговорена справа майбутнього союза між Анґлією, Францією і Бельґією. Бельґійське предложене принято і конференція в тій справі відбудеть ся ще в сьому місяці в Лондоні. Анґлійська робітнича партія заняла явно вороже становище проти потрійного союза, а французькі і бельґійські соціялісти вповні годять ся з ними. Погляд їх в тій справі такий, що всяке продовжене старої антантської політики скорше доведе до нової війни, як до трівалого мира і що нова коаліція буде лише новою перешкодою для дійсної міжнародної орґанізації. ("Вперед")

Упадок Відня.

Відень виказує убуток населеня о 200.000 до 250.000. Не йде тут тільки о жертви війни, але головно о виселене з Відня. Досі чверть міліона душ покинуло Відень. З того половина жінок. Наслідком того загальне число мешканців Відня обнизить ся до двох міліонів. Товарів у Відни також з кождим днем менше. Осередком середної Европи стає зате Прага.

Представник совітської Росії в Німеччині.

Представник совітського правительства в Німеччині — Коп, заявив, що Росія бажає негайно навязати торговельні зносини з Німцями. Зруйнований бльокадою і війною край потребує негайно німецьких машин, вугля, лікарств, а також німецьких фахових робітників, техніків і орґанізаторів.

Перше всего Росія ожидає з тугою кваліфікованих робітничих сил, між тим коли селяни нерадо приймили би німецьких кольоністів. Що до вмішувань у внутрішні справи Німеччини, то Коп заявив, що народні комісарі в Росії як марксісти знають добре, що суспільна революція не дасть ся зробити. Росія мусить передовсім думати про себе. Не покидаючи віри в світову революцію, провідники російського народу знають, що жизненні інтереси сього народу вимагають менше краснорічивости, а більше практичної реальної політики.

Убійники редакторів "Nepszav-и".

Військова команда в Будапешті арештувала убійників редакторів "Nepszav-и" Шомодія і Барчія. Убійниками є барон Непча і один офіцир, які належали до офіцирського корпусу в Оденбурґу. Нечувана річ: убійників випущено на волю, тому що члени того корпусу і дві инші терористичні орґанізації загрозили військовій команді, що урядять погроми, коли арештованих не випустять на волю!

Діти в совітській Росії мають найбільшу опіку.

Повернувший до Америки після свого дворазового побуту в совітській Росії відомий американський журналіст Дон Левін ділить ся на сторінках нюйорського "Ґлобу" своїми враженями про совітську Росію. Між иншим він пише:

"Єсли в родині народить ся дитина, то вона отримує безплатно медичну обслугу, безплатну одежину, колиску, молоко і все, що потрібне для дитини.

Головну увагу в совітській Росії звертаєть ся на дітий.

В совітській Росії нема жадної ріжниці межи дітьми буржуазії і дітьми робітників в змислі догляду над ними. До 16. року житя діти отримують безплатно харчі, навіть єсли родичі є в спромозі за них заплатити. Всі діти мусять ходити до школи, де отримують два рази на день поживу".

РІЖНІ ВІСТИ.

Непорозуміня між Францією і Німеччиною.

ЛОНДОН, 7. цвітня. — Послідні події, які зайшли в Німеччині, можуть довести до нової війни між Францією і Німеччиною. Як відомо, німецьке правительство вислало до Рурського округа кілька відділів своїх військ, щоби сі здавили там повстане німецьких спартаканців. Щоби дістати ся до Рурського округа німецькі правительственні війська змушені вступити на невтральну полосу, яку визначила мирова конференція.

Отсе вступлене німецьких військ на невтральну полосу Франція уважає за зломане мирового договору і в слід за сим вислала ґенерала Фоша з французькими військами, щоби вступив на німецьку територію і заняв місто Франкфурт та другі німецькі міста в Надренщині. Французькі війська вже забрали Франкфурт і посувають ся скорими маршами дальше в глибину Німеччини.

Отсей наступ Французів в Німеччину дуже обурив Німців і вся німецька преса нападає дуже остро на французьке правительство, заявляючи, що поступоване Французів може довести до нових комплікацій, а навіть війни.

Італійські робітники протестують проти авантури Анцуція.

РИМ, 30. марта. — Соціялістичний орґан "Аванті" опублікував вчера відозву робітників міста Фюме, в котрій вони пятнують капітана Анцуція і його послідувателів.

Ся відозва є звернена до робітників цілого світа і в ній говорить ся, що робітники Фюме дійшли до вершин своєї Голготи і перед своєю смертю благають своїх товаришів-робітників спасти їх.

В руках Ардіті ми умираємо з голоду, нас мучать і томлять по тюрмах. Жорстокий деспот і його послідувателі не мають чутя і їх безумна жорстокість прибирає страшні форми.

Робітники домагають ся випущеня Дебса.

ПАРКЕРСБУРҐ, В. ВА., 2. цвітня. — Стейтова Федерація Праці вислала привітну телеґраму до Юджіна В. Дебса, який знаходить ся у вязниці в Атлента, Ґа. Телеґрама містить резолюцію, яку ухвалено на прикінци нинішного засіданя стейтової конвенції тої федерації.

В. М. Роджерс, президент Федерації, оповістив також, що ухвалено резолюції, які просять президента Вилсона, аби помилував Дебса, а також аби надано амнестію всім політичним вязням.

Литва готова мирити ся з большевиками.

БЕРЛІН, 2. цьвітня. — Телеґрама з Ковна на Литві доносять, що ввиду того, що на литовській території нема тепер ніяких російських військ, литовське правительство є готове зачинати мирові переговори з Росією.

Сказано, що найважнійшим мировим услівем, яке ставить Литва, є признане независимости Литви в її етноґрафічних границях, тобто в бувших російських губерніях Виленській, Ковенській, Ґродненській і Сувальській.

Японці остануть дальше на Сибірі.

ГОНОЛЮЛЮ, 2. цвітня. — Японський премієр Гара оповістив урядово, що японські війська не будуть відкликані зі Сибіру, поки "положене не стане ясним" — кажеть ся в каблеґрамі, яку одержала сьогодня тутешна японська часопись "Ніппу Джіджі".

Семенов забезпечуєть ся "на чорну годину".

ЙОКОГАМА, 20. марта. — Отаман Семенов, втікаючи з Сібірі, відіслав до Японії кілька міліонів долярів залотом.

Революціонерам не вдало ся спинити послідного поїзду, який віз 1,250.000 долярів, належачих до сибірського правительства.

Кажуть також, що Семенов продав Японцям руди на суму 300.000 долярів.

Піддержка талантів в Росії.

ВЛАДИВОСТОК. — Радіо з Москви повідомляє, що народний комісар просвіти вніс на потверджене ради народних комісарів проєкт про уділюване матеріяльної помочи вийшовшим з простонародя видним молодим талантам з наукової і артистичної области.

Переговори большевиків з Німеччиною.

"Бюро Вольфа" доносить, що німецьке правительство рішило ся переговорювати з Віктором Коппом, якого вислало большевицьке правительство з Москви нібито в справі виміни полонених. Вже натиск, який в офіціяльнім донесеню покладено на се рішене німецького уряду, вказує, що тут річ не в справі виміни полонених, а в чімсь важнійшім.

І дійсно, Копп, який тимчасом приїхав у Берлін, заявив виразно співробітникови "Vorwaerts-у", що його місія не обмежуєть ся до справи полонених, але що він має за ціль, поладнати головне бажане большевицького правительства, навязати з Німеччиною приязні зносини. "Vorwaerts" називає Коппа навіть "новоіменованим заступником большевицької Росії в Берлині". Правда, годі ще говорити про правильні дипльоматичні взаємини між сими державами, хочби тому, що не заіменовано ще німецького заступника в Москві. Одначе се тільки питане формалістики. Суть справи в тім, що почала ся між ними правильна виміна думок.

Віктор Копп заявив: "Росія хоче як найскорше наладнати з Німеччиною господарську виміну товарів, бо Росія, економічно ослаблена бльокадою, потребує дуже німецьких машин, ліків, вугля, фаховців і орґанізаторів. За се дасть сирі продукти. Товар за товар, не за гроші".

За навязанем взаємин з большевиками висказують ся всі політичні й економічно-фінансові круги Німеччини, — націоналістичні найбільш горячо. Екстремно-націоналістична "Deutsche Zeitung" домагаєть ся отверто "середно-европейсько-азійського союзу" й взиває: Киньте всяку партійну політику, всякі сентіменти, а робіть державну політику великих курфірстів.

Коли ви прочитаєте "Укр. Робітничі Вісти", тоді передайте їх свому приятелеви, котрий не читає ще робітничої часописи.

СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ РУХ В ПОЛЬЩІ.

Кореспондент німецької "Berliner Tageblatt", Ледерер, висланий до Польщі, подає такі інформації про соціялістичний рух в Польщі:

Бувша "Соціялдемократія Польського Королівства й Литви", — з котрої вийшла й голосна, покійна вже, діячка Роза Люксенбурґ — злила ся з лівицею П. П. С. (польської партії соц.) й утворили польську комуністичну (большевицьку) партію. Проти сеї партії стоїть давна П. П. С., т. зв. "революційна фракція". Програмові ріжниці між ними такі гострі, як між німецькими "соціялістами більшости" й комуністами. Польські комуністи виступають проти самостійности польської держави (?) й уважають себе тільки одною складовою частю, одним крилом російського большевизму, коли П. П. С. все ще уважає себе борцем за державну самостійність Польщі. Одначе й П. П. С. радікалізуєть ся. На останнім з'їзді в Кракові наступило орґанізаційне з'єдинене трох її відломків: П. П. С. галицької, привислянської й познанської. Вправді вона все ще хоче, щоб соціялістичне правительство Польщі опирало ся на соймі як представництві всеї нації, одначе домагаєть ся вже, "щоб робітничі ради взяли участь у ліквідації капіталістичного устрою".

Польська комуністична партія не може тепер розвивати отвертої публичної діяльности. Провідників її (м. и. головного з них Горовіца-Валевського) запроторено в тюрми у Модлині й у варшавському цитаделю, її преса закрита, її робітничі ради не сміють збирати ся. Бо в Польщі виїмковий стан. Се відбило ся на діяльности комуністів, які зрештою в Польщі дуже сильні не були. Тепер їх діяльність обмежуєть ся до підземної пропаґанди й видаваня відозв. Ся їх робота йде живим темпом. Вона стоїть у звязку з пропаґандою російських большевиків і має вплив на незадоволені слої населеня. Бо задоволене виїмковим станом проявів, феноменів того руху, не може, розуміє ся, задавити самого руху. Він нуртує між міським робітництвом і між безземельним селянством. З 23 міліонів населеня Польщі (без занятих областий чужих народів) 6 припадає на міста, а 17 на села. Важко сказати, який відсоток у тім убогого населеня. Цифри про фахові й політичні орґанізації польських соціялістів властиво нічого не говорять. Бо ті орґанізації щойно творять ся. Політичні орґанізації П. П. С. мають мати коло 100.000 членів. Та се непевна цифра.

Вже скорше можна би полягати на виборчих цифрах. Та статистики з виборів у Польщі нема. По 35 мандатах, які в соймі має П. П. С., з чого 30 походить з міст, можна припустити, що яких 60% міського населеня хилить ся до соціялізму (тим більше, що комуністи збойкотували вибори).

Про селянську людність є статистика проф. Буяка. Він відріжняє в ній три ґрупи: 1. посідаюче селянство; 2. півпролетарське (дрібні посідачі низше двох гектарів разом з сімєю) і 3. безземельні робітники. Другої й третої катеґорії селянства в Познанщині мало, а в Галичині і в Польщі другої 2,100.000+1,360.000, третої 400.000+1,200.000. Разом з Познанщиною буде там убогого селянства 6 до 7 міліонів душ. Розуміє ся, не всі вони мають нахил до соціялізму, не кажучи вже про комунізм. Але большевицький рух по містах може на селах викликати революційно-аґрарний рух у тих слоях. О душу тих мас борять ся большевики і соціялдемократи, а крім них рухливі націоналістичні, головно клерикальні партії.

Стан сеї боротьби ще розмірно найкраще можна оцінити по фахових орґанізаціях.

Зразу були в Польщі три жидівські централі фахових орґанізацій і чотири польські і національна, християнських робітників, П. П. С. (у Галичині) комуністична, в Катовицях польська соціялістична, в Познанщині дві німецькі (до яких належало й польське робітництво). В липні 1919 р. получила П. П. С. свої три централі з централею комуністів; в її виділі сидить 11 комуністів і 23 с. д. На чолі екзекутиви стоїть тепер Жулавський (брат відомого письменника). До сеї централі прилучила ся й фахова орґанізація сільських робітників зі 150.000 членів; на чолі останної стоїть Квапінський і вона майже в цілости в руках П. П. С.

У фаховій орґанізації зелізничників буде коло 700.000, вплив між ними мають комуністи, П. П. С. і націоналісти майже однаковий. Металева орґанізація має коло 20.000 членів, впливом у ній ділять ся П. П. С. і комуністи на рівні. У 50.000 зорґанізованих фахово рудокопів Домброви вплив комуністів зменшив ся, відколи секретарем сеї орґанізації став Станчик. Те саме у Фрайштаті — верх взяла П. П. С. Те саме з текстільною орґанізацією в Лодзі.

За се панують комуністи цілковито в орґанізаціях будівляних робітників (20.000 членів), скіряних (10.000) і передовсім безробітних, яких у Польщі коло 300.000 (в самій Варшаві 57.000). Одначе з відживанем промислу вони постійно "правіють".

Автор ставить вкінци такий прогноз що до будуччини Польщі: з уваги на те, що дорожнеча зростає, а з нею мусять зростати незадоволене, в Польщі прийде до великого революційного руху, як лише війна на сході довше потріває (кілька місяців).

ПОШУКУЮ

свого брата Николая Шолдру. Він працював в околиці Форт Вілїям. Хто би про него знав або він самий, нехай повідомить мене на слідуючу адресу:

W. Sholdra
R. R. 1
Coghlan, B. C.

ПОШУКУЮ

своїх краянів Андрія Липку, Конрада Гуцуляка і Ґеорґія Мигидина, з села Ошихліб, пов. Кіцмань, Буковина. Хто повідомить мене про них або вони сами, буду вдячний. Мій адрес:

J. K. Lupul
Taber, Alta.

ПОШУКУЮ

в важній справі свого шваґра Федя Малька, з села Лановець, повіт Борщів. Має перебувати в околиці Алвена, Саск. Хто би про него знав або він самий прошу писати на адресу:

Sem Good
Taber, Alta.

ПОШУКУЮ

свого первого брата Николи Проданюка, з села Красноставець, повіт Снятин, Галичина. Минувшого року перебував в Бофало, Н. Й. Маю для него важну старокраєву справу. Хто би про него знав або він самий, хай напише до мене на слідуючу адресу:

Nick Aksaniuk,
305 Jefferson Ave.
(17) **Winnipeg, Man.**

ПОШУКУЮ

своїх братів Івана, Михайла і Стефана Бойчин, з села Янівки, пов. Долина. В р. 1912 перебували в Торонто. Хто би про них знав або вони сами, прошу зголоситись на адресу:

Peter Boychyn,
2384 Professor S. W.
(17) **Cleveland, Ohio.**

Товариші! Відновляйте передплату за "Укр. Роб. Вісти" і поможіть своїй часописи виходити два рази на тиждень!